

SZCZEGÓŁOWE ZASADY OCENIANIA Z **GEOGRAFII** W KLASACH V-VIII

I. Liczba ocen i częstotliwość oceniania.

Do wystawienia oceny klasyfikacyjnej na I okres i oceny końcoworocznej uczeń powinien uzyskać oceny za:

Formy aktywności ucznia	Klasa V		Klasa VI		Klasa VII		Klasa VIII	
semestry	1h	1h	1h	1h	2h	2h	1h	1h
Sprawdzian /S	2	1	1	2	2	2	1	2
Kartkówka /K	1	1	1	-	1	1	-	-
Karta pracy /projekt/ KP /P	-	1	1	1	1	1/2*	2	2
Razem	3	3	3	3	4	4/5*	3	4

* ocena z projektu dla chętnych

II. Sprawdzanie osiągnięć uczniów – wymagania.

KLASA V - okres 1 (1 godz. tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Sprawdzian nr 1 - „Mapa Polski” / S1	- zna kierunki geograficzne, elementy mapy, barwy stosowane na mapach hipsometrycznych; - przyporządkowuje pojęcia do ich definicji: skala, mapa, poziomice, depresja, nizina, wyżyna, góra; - odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej i oblicza wysokości względne, podaje formy terenu (pagórek, wzgórze, góra, kotlina, dolina); - zamienia skalę liczbową na mianowaną oraz na podziałkę liniową (i odwrotnie), oblicza odległości rzeczywiste na podstawie odległości na mapie i jej skali;
2.	Kartkówka nr 1 - „Skala” / K1	- wyjaśnia pojęcie skala, wymienia rodzaje skali, - przedstawia podane skale liczbowe w postaci skali mianowanych i podziałek liniowych; - oblicza odległości rzeczywiste na podstawie odległości na mapie i jej skali;
3.	Sprawdzian nr 2 - „Krajobrazu Polski cz.1” / S2	- rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu Polski; - wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski (Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie, Nizina Mazowiecka i Warszawa) oraz wymienia i rozpoznaje na ilustracjach obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego tych krain; - na podstawie opisu, ilustracji rozpoznaje wymienione wyżej krajobrazy oraz dokonuje ich charakterystyki; - wymienia największe jeziora Polski; - lokalizuje na mapie: Słowiński Park Narodowy, Kampinoski Park Narodowy; zna symbole podanych parków narodowych oraz ich charakterystyczne cechy;

KLASA V - okres 2 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Sprawdzian nr 3 - „Krajobrazu Polski cz.2” / S3	- wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski (Wyżyna Śląska, Wyżyna Lubelska, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Tatry) oraz wymienia i rozpoznaje na ilustracjach obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego tych krain; - na podstawie opisu, ilustracji rozpoznaje wymienione wyżej krajobrazy oraz dokonuje ich charakterystyki;

		- lokalizuje na mapie: Ojcowski Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy; zna symbole podanych parków narodowych oraz ich charakterystyczne cechy; - przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej i Tatr powstałe w wyniku działalności człowieka; - wskazuje na mapie najwyższy szczyt w Polsce; - charakteryzuje Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie; - opisuje piętność roślinną w Tatrach;
2.	Kartkówka nr 2 – „Łądy i oceany. Pogoda a klimat.” /K2	- wskazuje na globusie lub mapie: bieguny, równoleżniki (w tym równik, zwrotniki i koła podbiegunowe), południki (w tym południk zerowy i 180°), półkule, główne kierunki geograficzne; - nazywa i wskazuje na mapie kontynenty i oceany; - wymienia największych odkrywców: Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Vasco da Gamy; - odczytuje informacje z klimatogramu;
3.	Projekt nr 1 „Krajobrazy świata” /P1	- pracuje w grupie nad opracowaniem tematu – charakterystyka wybranego krajobrazu: wilgotny las równikowy, las strefy umiarkowanej, sawanna, step, pustynia gorąca, pustynia lodowa, krajobraz śródziemnomorski, tajga, tundra, krajobraz wysokogórski Himalajów; - prezentuje efekty pracy grupy na forum klasy.

KLASA VI - okres 1 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Kartkówka nr 1 – „Współrzędne geograficzne” /K1	- wskazuje na mapie: równoleżniki (w tym równik, zwrotniki i koła podbiegunowe) oraz południki (w tym południk zerowy i 180°), półkule: N, S, W, E; - odczytuje szerokość i długość geograficzną punktów na mapie oraz zaznacza na siatce kartograficznej punkty o podanych współrzędnych;
2.	Sprawdzian nr 1 – „Ruchy Ziemi i ich następstwa” /S1	- zna i nazywa ruchy Ziemi (obrotowy, obiegowy) i ich następstwa; - wymienia i wskazuje na mapie strefy oświetlenia Ziemi, strefy klimatyczne i krajobrazowe; - odczytuje i analizuje dane z map, tekstu popularnonaukowego, tabeli i wykresu;
3.	Karta pracy nr 1 - „Mapa Europy” / KP1	- przy pomocy atlasu lokalizuje na mapie konturowej Europy wybrane obiekty geograficzne; - charakteryzuje położenie, przebieg granic oraz linii brzegowej Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej;

KLASA VI - okres 2 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 2 - praca grupowa- „Wulkany i trzęsienia ziemi na Islandii”/ KP2	- na przykładzie Islandii, określa związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień Ziemi; - potrafi współpracować w zespole podczas wyszukiwania i selekcjonowania informacji;
2.	Sprawdzian nr 2 – „Środowisko przyrodnicze i ludność Europy” /S2.	- omawia położenie Europy i przebieg jej granic na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy; - wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy; - analizuje strukturę ludności Europy na podstawie przykładowej piramidy wieku i płci; - podaje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie; - wskazuje konsekwencje migracji ludności na obszarze Europy oraz wymienia kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie; - przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych kontynentu;

3.	Sprawdzian nr 3- „Gospodarka Europy”/S3	- wymienia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie; - wykazuje związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii; - przedstawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce na przykładzie Francji; - wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej;
----	---	---

KLASA VII - okres 1 (2 godziny tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Kartkówka nr 1- „Współrzędne geograficzne” / K1	- wskazuje na mapie: równoleżniki (w tym równik, zwrotniki i koła podbiegunowe) oraz południki (w tym południk zerowy i 180°), półkule: N, S, W, E; - odczytuje szerokość i długość geograficzną punktów na mapie oraz zaznacza na siatce kartograficznej punkty o podanych współrzędnych;
2.	Sprawdzian nr 1 - „Środowisko przyrodnicze Polski- cz.1” / S1	- określa położenie Polski; - podaje przykłady różnych typów gór i wskazuje je na mapie; - wskazuje na mapie pasy rzeźby terenu Polski; - przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski; - wskazuje na mapie główne rodzaje surowców mineralnych Polski oraz zna ich znaczenie gospodarcze;
3.	Sprawdzian nr 2 - „Środowisko przyrodnicze Polski-cz.2” / S2	- omawia główne czynniki kształtujące klimat Polski; - opisuje typ i cechy klimatu Polski; - charakteryzuje środowisko przyrodnicze Morza Bałtyckiego oraz przyczyny degradacji jego wód; - lokalizuje na mapie konturowej Wisłę i Odrę, opisuje ich walory przyrodnicze i charakteryzuje systemy rzeczne; - wyróżnia najważniejsze cechy gleb Polski, wskazuje ich rozmieszczenie na mapie Polski oraz ocenia przydatność rolniczą; - rozróżnia rodzaje lasów w Polsce;
4.	Karta pracy nr 1 - „Lokalizacja obiektów na mapie Polski”/ KP1	- przy pomocy atlasu lokalizuje na mapie konturowej Polski wybrane obiekty geograficzne; - wymienia formy ochrony przyrody w Polsce, wskazuje na mapie parki narodowe, zna ich główne atrakcje;

KLASA VII - okres 2 (2 godziny tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Sprawdzian nr 3 - „Ludność i urbanizacja w Polsce” /S3	- charakteryzuje gęstość zaludnienia na obszarze Polski; - analizuje zmiany liczby ludności Polski, piramidę płci i wieku ludności Polski; - porównuje zmiany w przyroście naturalnym i rzeczywistym w Polsce i krajach Europy; - wymienia przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce; - analizuje rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce i przyczyny rozwoju największych polskich miast;
2.	Sprawdzian nr 4 - „Rolnictwo i przemysł Polski” /S4	- wymienia sektory gospodarki Polski; - charakteryzuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa Polski; - na podstawie mapy odczytuje zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt, podaje ich znaczenie gospodarcze; - charakteryzuje zmiany struktury przemysłu Polski;

		- podaje przykłady różnych rodzajów usług; - zna rodzaje komunikacji i ich rolę w gospodarce; - charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości położone w Polsce;
3.	Kartkówka nr 2- „Województwa i ich stolice”/ K2	-wskazuje na mapie Polski województwa i ich stolice;
4.	Karta pracy nr 2/ “Obliczanie wskaźników demograficznych”/ KP2 .	-oblicza na podstawie podanych danych: gęstość zaludnienia, przyrost naturalny, saldo migracji, przyrost rzeczywisty;
5.	Projekt międzyprzedmiotowy nr 1 “Energia a klimat”/ P1	Uczniowie: - losują jedno z alternatywnych źródeł energii; - pracują w grupach nad opracowaniem tematu; - prezentują osiągnięcia na forum klasy;

KLASA VIII – okres 1 (1 godzina tygodniowo)

Lp	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 1 - „Azja- lokalizacja obiektów na mapie”/ KP1	- lokalizuje na mapie konturowej obiekty: Oceany: Atlantycki, Spokojny, Indyjski; Morza: Arabskie, Południowochińskie, Wschodniocińskie, Żółte, Japońskie, Ochockie, Beringa, Karskie; Martwe Zatoki: Perska, Bengalska Cieśniny: Ormuz, Malakka, Beringa; Wyspy: Cejlon, Sumatra, Jawa, Borneo, Filipiny, Tajwan, Honsiu, Hokkaido; Półwyspy: Arabski, Indyjski, Malajski, Indochiński, Koreański, Kamczatka, Czukocki, Tajmyr; Jeziora: Morze Kaspijskie, Aralskie, Bajkał, Bałchasz; Rzeki: Ganges, Huang-he, Jangcy Góry: Himalaje, Kaukaz - zaznacza na mapie Azji punkt o podanych współrzędnych geograficznych;
2.	Sprawdzian nr 1 - „Azja” / S1	- podaje przykłady wielkich geograficznych kontrastów Azji; - zna pacyficzny „pierścień ognia” oraz przyczyny i skutki wybuchów wulkanów, trzęsień ziemi, tsunami i tajfunów na przykładzie Japonii; - wymienia cechy klimatu monsunowego i zna jego wpływ na rolnictwo w Azji Południowo-Wschodniej; - przedstawia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii; - charakteryzuje Chiny – rozmieszczenie ludności, problemy demograficzne oraz znaczenie w gospodarce światowej; - opisuje Indie jako kraj wielkich możliwości rozwojowych oraz kontrastów społecznych i gospodarczych; - zna stolice i największe miasta omawianych krajów;
3.	Karta pracy nr 2 - „Bliski Wschód”/ KP2	-charakteryzuje region Bliskiego Wschodu pod względem cech kulturowych oraz zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego; - zna Bliski Wschód – kulturę regionu, bogactwo ropy naftowej, przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych;

KLASA VIII – okres 2 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 3- „Afryka- lokalizacja obiektów na mapie” /KP3	-lokalizuje na mapie konturowej obiekty: Oceany: Atlantycki, Indyjski Morza: Śródziemne, Czerwone Zatoki: Gwinejska Cieśniny: Gibraltarska Wyspy: Madagaskar Półwyspy: Somalijski Jeziora: Wiktorii, Czad, Tanganika Rzeki: Nil, Kongo, Niger Pustynie: Sahara Kotliny: Czadu, Kalahari, Konga Góry: Atlas, Smocze, Przylądkowe, Kilimandżaro Niziny: Senegalu Wyżyny: Abisyńska, Somalijska, Wschodnio-afrykańska -zaznacza na mapie Afryki punkt o podanych współrzędnych geograficznych;
2.	Sprawdzian nr 2- „Afryka- wybrane problemy i regiony geograficzne. / S2	- zna cechy położenia Afryki i jego wpływ na cyrkulację powietrza i rozmieszczenie opadów atmosferycznych oraz na występowanie stref klimatyczno-roślinno-glebowych; -wyjaśnia związek pomiędzy warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu oraz przyczyny pustynnienia; -określa związki między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki w wybranym kraju afrykańskim; - na podstawie tekstów źródłowych podaje przyczyny i skutki niedożywienia ludności Afryki; - podaje przykłady tradycyjnej i nowoczesnych działań gospodarki w rozwoju wybranych krajów w Afryce; - zna stolice i największe miasta omawianych krajów;
3.	Karta pracy nr 4 – „Lokalizacja obiektów na mapie Ameryki” /KP4	- lokalizuje na mapie konturowej obiekty: Oceany: Spokojny,Atlantycki Morza: Karaibskie Zatoki i kanały: Meksykańska, Hudsona, Panamski Cieśniny: Beringa Wyspy: Grenlandia, Kuba, Haiti, Nowa Funlandia Półwyspy: Floryda, Labrador, Alaska, Kalifornijski Jeziora: Górne, Michigan, Titicaca Wodospad:Niagara Rzeki: Missisipi, Missouri, Kolorado, Amazonka, Orinoko Góry:Andy, Kordyliery, Góry Skaliste, Appalachy Niziny: Amazonki, La Platy, Zatokowa Wyżyny: Brazylijska, Wielkie Równiny - zaznacza na mapie Ameryki punkty o podanych współrzędnych geograficznych;
4.	Sprawdzian nr 3 - „Ameryka Północna i Południowa - wybrane problemy i regiony geograficzne.” /S3	- zna cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Południowej na podstawie map; - omawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej; - charakteryzuje konflikt interesów między gospodarczym wykorzystaniem Amazonii a ekologicznymi skutkami jej wylesiania; - ocenia sytuację rdzennej ludności na przykładzie Ameryki Północnej i Południowej; - określa cechy megalopolis w Am. Północnej oraz przyczyny powstawania slamsów w Am. Południowej; - na przykładzie Doliny Krzemową wyjaśnia przyczyny rozwoju

		technopolii oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarki opartej na wiedzy: - podaje znaczenie gospodarcze Stanów Zjednoczonych w świecie; - zna stolice i największe miasta omawianych krajów;
--	--	--

Dostosowanie wymagań dla uczniów z Ukrainy ze względu na brak płynności w mowie i piśmie w języku polskim:

- indywidualizacja metod pracy na lekcji;
- powolne stopniowanie trudności, formułowanie krótkich i prostych poleceń;
- wykorzystywanie różnorodnych pomocy dydaktycznych (wizualnych);
- opisowe ocenianie błędów w pisowni z udzielaniem wskazówek do sposobu ich poprawienia, nieomawianie błędów wobec całej klasy;
- indywidualizacja tempa pracy (dawać czas do namysłu, umożliwiać dokończenia zadania);
- pozwalanie na wykonywanie prac na komputerze
- wydawanie jasno sprecyzowanych poleceń (na raz tylko jedno polecenie);
- wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania, wykorzystywanie mocnych stron rozwoju dziecka, koncentrowanie się na atutach;

Opracowanie:

Iwona Olszak - Biniek i Agata Twardziak - Jazienicka